

ПАКАЗЬНІК АСОБАЎ*

А

- А.** — агент менскага крымінальнага вышуку 248,249
Адамайт Ганна — адрасатка дапамогі АРА 192
Адамовіч Алесь — беларускі пісьменьнік 466
Айкер Джон — кіраўнік Віцебскай акругі АРА 281—285, 287—293, 295—301, 303—307, 309—311, 313, 314, 316, 317, 319, 321, 324, 325, 327, 328, 421, 424—428
Андраюкі — жыхары Берасьцейшчыны 14
Андропаў Юры — кіраўнік СССР 454
Анэкштэйн Давыд — сакратар міністра БНР 32
Аранэт Маргарыта — жонка Сэдрыка Сьміта 440
Ашчэўскі-Круглік Сяргей — галоўны землямер Менску 107

Б

- Бабіляк** — шафёр Гомельскай акругі АРА 392
Байкоў Мікалай — беларускі мовазнаўца 103
Баркусевіч Сігізмунд — старшыня беларускага таварыства Чырвонага Крыжа 84
Баршчэўскі Андрэй — селянін з-пад Наваградку 111
Барышанскі — гомельскі рабін 371
Блехер — памочнік упаўнаважанага Стакоўскага па сувязях з ЧК 119, 125, 128, 129, 131, 132, 133, 366
Блок Георгі — кіраўнік факультэту ангельскай мовы ўнівэрсытэту 260
Блэнд Рэйманд — амэрыканскі статыстык 459, 461, 476

* У іменным паказьніку падаецца пасада ці занятак асобы на момант, калі яна прыгадваецца ў кнізе.

- Бокра Гізэла** — жонка Ралфа Герца 434, 436, 437
Болдўін Філіп — кіраўнік штаб-кватэры АРА ў Польшчы 54, 201, 239
Браўн Ўолтэр — кіраўнік Эўрапейскай штаб-кватэры АРА 49, 63, 65, 67, 68, 129
Брэжнеў Леанід — кіраўнік СССР 454
Брэнд Рэйманд — кіраўнік Віцебскай акругі АРА 323, 324, 327—333, 337—345, 347, 348, 350, 421, 428—430
Бухарын Мікалай — савецкі камуністычны й дзяржаўны дзяяч 452
Бягун Мендэль — супрацоўнік Джойнту 370
Бядуля Зьмітрок (Плаўнік Самуіл) — беларускі пісьменьнік 17, 102

В

- Вайцюкі** — жыхары Берасьцейшчыны 14
Валкагонаў Дзьмітры — расейскі гісторык 61, 110, 228, 477
Вілі — жонка Фрэнка Вілі з Менску 430, 431, 449
Вілі Фрэнк — лекар Менскай акругі АРА 84, 97, 121, 128, 131, 136, 150, 153, 167, 179, 214, 215, 238, 305, 324, 329, 347, 421, 423, 430, 431, 444, 449
Вількес — менскі афэрыст 191
Вэйсман Бэньямін — амэрыканскі гісторык 476

Г

- Галубок Уладзіслаў** — беларускі тэатральны дзяяч 17, 103
Галтан Фрэнсіс — ангельскі навуковец 214
Гандзі Магандас Карамчанд — лідэр нацыянальна-вызвольнага руху ў Індыі 426
Гарбуноў Мікалай — кіраўнік справаў савецкага ўраду 414
Гардзі Эгбэрт Доналд — кіраўнік Менскай акругі АРА 25—27, 76, 83, 84, 89, 90, 94—99, 106, 109, 115, 121—126, 128, 129, 131, 132, 135—140, 142, 143, 353, 356, 421—433

- Гардынг Ёрэн — 29-ы прэзідэнт ЗША 32, 419
 Гарынгтан Вольга — жонка Джорджа Гарынгтана 433
 Гарынгтан Джордж — супрацоўнік АРА 433
 Гарысан Адэля — жонка Рэйманда Брэнда 429
 Гаскел Ёільям — кіраўнік АРА ў Расеі 44, 66, 115, 119, 121, 122, 125, 126, 137, 156, 239, 261, 271, 305, 366, 367, 408, 454—456
 Герст — амэрыканскі выдавец 428
 Герц Ралф — лекар Менскай акругі АРА 26, 35, 78—82, 84, 97, 105—107, 109, 113, 115—117, 121, 128, 129, 136, 139, 141—143, 167, 178, 237, 238, 305, 340, 369, 385, 396, 397, 421, 432—437, 456
 Герц Ралф-малодшы — сын Ралфа Герца 434—437
 Герц Сюзі (*спадарыня Голанд*) — дачка Ралфа Герца 434, 436, 437
 Гетнэр Адольф — старшыня Менскага гарвыканкаму 135
 Гібсан — амэрыканскі амбасадар у Польшчы 52, 53
 Гольдзіна Ганна — інспэктарка Менскай акругі АРА 161
 Гопкінс Джонс — заснавальнік унівэрсытэту ў Балтымары, ЗША 319
 Горкі Максім — расейскі пісьменьнік 57, 61—63, 67
 Грабскі Ёладыслаў — польскі ўрадовец 75
 Грыцукі — жыхары Берасьцейшчыны 14
 Грэгары Т. — кіраўнік АРА ў краінах Паўднёвай Эўропы 64
 Гувэр Гербэрт — стваральнік і кіраўнік АРА, 31-ы прэзідэнт ЗША 13—17, 20, 21, 23, 32, 39, 40, 43, 46—48, 50—55, 57—60, 62—65, 67, 160, 223, 224, 232, 234, 256, 270, 403, 413, 418, 419, 423, 426, 428, 430, 436—438, 451, 457—461, 463, 465—471
 Гувэр Гербэрт-малодшы — унук Гербэрта Гувэра 459, 465—471
 Гувэр Эндру — унук Гербэрта Гувэра 469

Д

Дземчукі — жыхары Берасьцейшчыны 14

- Дзянікін Антон — генэрал, адзін з арганізатараў расейскага белага руху 414
 Дзяржынскі Фэлікс — кіраўнік ВЧК 119, 122, 123, 325
 Драгунскі С. — упаўнаважаны Гомельскага губвыканкаму для працы з АРА 365—371, 373—377, 380—383, 386, 387, 389, 392, 393, 400, 401
 Дубіна Антон — намесьнік старшыні Гомельскага губвыканкаму 376, 377
 Дуранты Ёльтэр — карэспандэнт газеты «New York Times» 406, 476
 Дзніэлсан Элена — дырэктарка бібліятэкі й архіваў, намесьніца дырэктара Гувэраўскага інстытуту 13

Е

Енкіна — жыхарка Віцебску 309

Ж

- Ждановіч Фларыян — заснавальнік беларускага прафэсійнага тэатру 103
 Жылінскі Аляксей — менскі адвакат 415
 Жылуновіч Зьміцер (*Цішка Гартны*) — беларускі пісьменьнік, дзяржаўны й грамадзкі дзяяч 17, 102
 Жытлоўскі Самуіл — міністар БНР 32

З

- Зімін — супрацоўнік Віцебскай акругі АРА 297, 298
 Зітман — лекар Беларускага эвакуацыйнага камітэту 78
 Зэліксон Елізары — упаўнаважаны Віцебскага губвыканкаму для працы з АРА 323, 329—331, 337—339, 341—343, 347, 349, 351

І

Ігнатоўскі Ёсэвалад — беларускі гісторык, грамадзкі й палітычны дзяяч 17, 102, 103, 135, 463

Юфэ (*Шпільдорф*) — менскі афэрыст, агент ГПУ 191
Юфэ Эмануіл — беларускі гісторык 53, 186, 477

К

Кавальчукі — жыхары Берасьцейшчыны 14
Калюмб Хрыстафор — мараплавец, адкрывальнік
Новага Сьвету 255
Каменеў Леў — савецкі камуністычны й дзяржаўны
дзяяч 45, 63, 66, 234, 414, 415
Канаплін Мікалай — упаўнаважаны Віцебскага
губвыканкаму для працы з АРА 281, 288, 291, 292,
307, 310, 327
Канстанцін Вялікі — рымскі імператар з 306 г.,
абаронца хрысьціянства 345
Канстанцінаў — супрацоўнік Віцебскай акругі АРА
310—312
Канцапольскі — жыхар Рослаўлю (Смаленшчына) 300
Карстэнс — кіраўнік місіі нямецкага Чырвонага
Крыжа ў Беларусі 81
Карэйва Антон — супрацоўнік ГПУ 252
Касышошка Тадэвуш — кіраўнік нацыянальна-вы-
звольнага паўстаньня 1794 48
Кацавураў Мікалай — прафэсар заалёгіі, вучоны-
аграном 403, 407—412, 415
Керзан Джордж — міністар замежных справаў Вялікаб-
рытаніі 60
Кіпель Алеся — студэнтка Прынстанскага ўнівэрсытэту
ЗША 20, 459
Клівэр Томас — супрацоўнік арганізацыі Квакераў 277
Клімаў Яўген — менскі хірург 136
Клэпэр Рэйманд — амэрыканскі журналіст 430
Колас Якуб (*Міцкевіч Канстанцін*) — беларускі
пісьменьнік 17, 102, 463
Конбранд — супрацоўнік камісіі па чыстцы савецкіх
служачых у Менску 251
Конкўэст Робэрт — амэрыканскі гісторык 466
Крапіва Кандрат — беларускі пісьменьнік 120

Крылоў Сямён — старшыня Віцебскага губвыканкаму
282, 284, 328, 351
Крэйбіхі — жыхары Берасьцейшчыны 14
Крэчэўскі Пётра — беларускі палітычны дзяяч,
сакратар Рады БНР 40
Кужалеў Уладзімер — шафэр Менскай акругі АРА 250,
251
Кулідж Кэлвін — 30-ы прэзыдэнт ЗША 32, 419
Кулікі — жыхары Берасьцейшчыны 14
Кун Бэла — вугорскі камуністычны дзяяч 64
Купала Янка (*Луцэвіч Іван*) — беларускі пісьменьнік
17, 102, 463
Кўін Сырыл — намесьнік кіраўніка АРА ў Расеі 116,
141, 156, 172, 221, 271, 340, 344

Л

Ландэр Карл — паўнамоцны прадстаўнік ураду РСФСР
пры ўсіх замежных арганізацыях дапамогі 28, 126,
142, 156, 176, 179, 180, 182, 225, 240, 242, 261, 262,
270, 272, 273, 276, 290, 310, 311, 326, 328—331, 341,
347, 349, 351
Ларын Ю. (*Лур'е Міхаіл*) — савецкі партыйны й
дзяржаўны дзяяч 452
Лебах Рэвека — інспэктарка Менскай акругі АРА 161
Левін Абрам — перакладчык Гомельскай акругі АРА
354
Левін Залман — менскі лекар 105, 106, 109—111, 113,
115, 117
Ленін Уладзімер — кіраўнік бальшавіцкай партыі і
ўраду 60, 61, 66, 110, 113, 228, 234, 245
Лерскі Джордж — амэрыканскі гісторык 476
Лёсік Язэп — беларускі грамадзкі й палітычны дзяяч,
мовазнаўца 17, 40, 103
Ліндсэй Доналд — сакратар Віцебскай акругі АРА 307,
310, 311, 421, 438
Ліндсэй — жонка Доналда Ліндсэя 438

- Ліпскі** (*Моня Гарадзецкі*) — менскі афэрыст, агент ГПУ 191
- Ліцьвін** — менскі адвакат 415
- Ліцьвінаў Максім** — савецкі дыплямат 63, 65, 67, 68
- Лукашук Васіль** — дзед аўтара кнігі Аляксандра Лукашука 55
- Лукашукі А., М., Г.** — жыхары Берасьцейшчыны 14, 18
- Люксэмбург Роза** — нямецкая камуністычная дзяячка 237, 245, 253
- Лявонаў** — старшыня прафсаюзу савецкіх работнікаў у Менску 404
- Ляхі** — жыхары Берасьцейшчыны 14

М

- М.Х.** — крыштанім карэспандэнта газэты «Полеская правда» 371
- Макіявэлі Нікало** — італьянскі мысьляр, гісторык, ваенны тэарэтык 471
- Макмілан Джон** — супрацоўнік Віцебскай акругі АРА 282, 285, 287, 307, 448
- Маркс Карл** — нямецкі мысьляр, тэарэтык камунізму 237, 242, 244, 245, 253
- Мар'ясін Майсей** — наркам сацыяльнага забесьпячэньня БССР 135, 159, 172, 173
- Мельцэр Беньямін** — дасьледнік гісторыі габрэяў у Беларусі 53, 186, 477
- Морсэ Лі** — супрацоўнік штаб-кватэры АРА ў Маскве 131, 132
- Мэйтланд Джон** — кіраўнік Гомельскай акругі АРА 353—357, 359, 360, 362, 363, 365—371, 373—377, 379—387, 392—398, 400, 401, 421, 423, 438, 439, 444, 448

Н

- Навіцкі Ўладзімер** — беларускі гісторык 29
- Навумікі** — жыхары Берасьцейшчыны 14

- Нансэн Фрыт'яф** — нарвэскі падарожнік, арганізатар дапамогі ўцекачам 22, 78, 247, 271, 277, 332
- Напалеон Банапарт** — французскі імператар 264, 282
- Некрашэвіч Сьцяпан** — беларускі мовазнаўца, старшыня Інбелкульту 17, 103, 263
- Нікіцюкі** — жыхары Берасьцейшчыны 14
- Нодэль Вульф** — рэдактар газэты «Звезда» 260
- Нэйбах Ілья** — старшыня Гомельскага губвыканкаму 365, 367, 368, 373—376, 383—387, 389, 392, 393, 396

О

- Ольскі Ян** — кіраўнік ГПУ БССР 132
- Ошэр Бэрнард** — амэрыканскі бізнэсмэн, філянтроп 14

П

- Падарэўскі Ігнацы** — прэм'ер-міністар Польшчы 53
- Падбярэзка Ігнат** — шафэр Менскай акругі АРА 146, 147, 157
- Пайкін** — упаўнаважаны Віцебскага губвыканкаму для працы з АРА 310, 328
- Палякоў Аляксандар** — аўтар кнігі «Дыверсія под флагом помощи» 454, 477
- Панікоўскі Антоні** — прэм'ер-міністар Польшчы 54
- Паскевіч** — княгіня з роду Паскевічаў 382, 384, 385
- Пілсудзкі Юзаф** — кіраўнік Польскай дзяржавы 47
- Пічэта Ўладзімер** — беларускі навуковец 17, 103
- Пішон Стэфан** — міністар замежных справаў Францыі 59
- Праўдзін** — псэўданім карэспандэнта газэты «Звезда» 146
- Пылкоўская Ганна** — жонка Джорджа Шрэмэла 133, 139, 443—448
- Пэйт Морыс** — супрацоўнік штаб-кватэры АРА ў Маскве 59, 60
- Пэтыгру Рычард** — сэнатар ЗША 227
- Пятровічы** — жыхары Берасьцейшчыны 14

Р

- Рабіновіч Лейзар** — рабін у Менску 194, 195
Радзівілы — магнацкі род, буйныя землеўладальнікі 162, 164
Радэк Карл — савецкі камуністычны дзяяч 452
Ракоўскі Хрыстыян — кіраўнік ураду Ўкраіны 424
Рамсэй Г'ю — супрацоўнік Гомельскай акругі АРА 353, 357, 366, 367, 373, 382, 385, 421, 423, 439, 444, 449
Рамсэй — жонка Г'ю Рамсэя з Гомелю 439, 449
Ражэцкая Лідзія — беларуская акторка 17, 103, 463
Розэнблум Эдвард — дырэктар менскага бюро Джойнту 182, 184
Рузвэрт Фрэнклін — 45-ы прэзыдэнт ЗША 430
Румянцава Кацярына — інспэктарка Менскай акругі АРА 159, 161, 162, 164—167, 169—171, 173, 238, 403, 407, 412, 414, 415, 418, 419
Рыкард Эдгар — супрацоўнік арганізацыі Квакераў 129
Рэмі Эдвард — сакратар Віцебскай акругі АРА 298, 334, 342, 347—350, 448
Рэнаў Эліяс — амэрыканскі ахвярадаўца 362

С

- Сагаловіч Буня** — удава Ізраіля Сагаловіча 194, 195
Сагаловіч Ізраіль — атрымальнік пасылкі АРА ў Менску 194
Салжаніцын Аляксандар — расейскі пісьменьнік 466
Сапуноў Аляксей — беларускі гісторык, археограф, краязнаўца 318, 320
Скаўронак Карл — сакратар-перакладчык упаўнаважанага Мар'яна Стакоўскага 112
Скірмунт Канстанты — міністар замежных справаў Польшчы 55
Смоліч Аркадзь — беларускі палітычны й грамадзкі дзяяч, навуковец 40, 103

- Смольскі Мануэль** — наведнік канторы АРА ў Менску 202, 203
Снапкоўскі Ўладзімер — беларускі гісторык 459
Стакоўскі Мар'ян — прадстаўнік ураду Беларусі і ўпаўнаважаны прадстаўнік ураду РСФСР пры ўсіх замежных арганізацыях дапамогі Расеі ў Заходняй вобласці 34, 76, 102, 110, 112, 114, 115, 121, 123—126, 128, 129, 131, 132, 137, 139, 142, 149, 150, 153—155, 159, 160—162, 164, 165, 171, 173, 175—182, 184—187, 194, 195, 204, 218, 220, 223—225, 230—235, 234, 235, 240—242, 247, 248, 250, 251, 263, 269, 273, 274, 276—279, 340, 349, 404, 408
Сталін Іосіф — камуністычны дыктатар СССР 55
Стоўн Фрэд — амэрыканскі актор 207
Страгуцкі — барысаўскі натарыус 191
Супрунюкі — жыхары Берасьцейшчыны 14
Сьміт Сэдрык — супрацоўнік Менскай акругі АРА 145—148, 150, 151, 153—156, 238, 421, 440
Сэрфэйс Фрэнк — амэрыканскі статыстык 459, 461, 476

Т

- Тацияна** — трохгадовая дзяўчынка-беларуска 212
Томскі Мікалай — расейскі скульптар і мастак 412
Троцкі Леў — савецкі камуністычны й дзяржаўны дзяяч 234
Трусаў Ігар — беларускі гісторык 21
Турэцкі Майсей — рабочы Менскай акругі АРА 191, 192
Тэлэр Эдвард — амэрыканскі фізык 466

У

- Уросгаль І.** — менскі афэрыст 191
Ўілабі Чарлз — кіраўнік Менскай акругі АРА 84, 91, 135, 137—142, 145—147, 149, 150, 152—156, 159, 160, 165—167, 169—173, 175—180, 182—184, 187, 189, 191, 194—197, 200, 201, 204, 205, 207, 208, 211—

214, 218, 220, 221, 225—228, 230—232, 234, 235,
237—239, 242, 244, 245, 247—249, 251—253, 256—
258, 260, 263—265, 267—269, 272, 274, 275, 279, 340,
404—406, 408, 421, 423, 440, 441, 449, 455, 456

Ўілз Нэт — амэрыканскі актор 207

Ўілсан Томас Вудра — 28-ы прэзыдэнт ЗША 16, 32, 461

Ўокер Гершэл — інспэктар Эўрапейскай штаб-кватэры
АРА 41, 54, 59, 60

Ф

Фішэр Гаралд — кіраўнік гістарычнага аддзелу штаб-
кватэры АРА 20, 30, 43, 87, 451, 452, 476

Флэш Эдвард — супрацоўнік штаб-кватэры АРА ў
Маскве 131, 132

Фоціева Лідзія — супрацоўніца савецкага ўраду 414

Фрыдман Саламон — сакратар Нью-Ёрскага таварыст-
ва дапамогі 299

Фрыдман Мілтан — ляўрэат Нобэлеўскай прэміі,
амэрыканскі эканаміст 466

Х

Хрушчоў Мікіта — кіраўнік СССР 454

Ц

Ціхан (*Бялавін Васіль*) — патрыярх Маскоўскі і ўсяе
Русі 61

Ч

Чарвякоў Аляксандар — кіраўнік ураду БССР 25—29,
33, 124, 131, 224

Чарлябосаў — гомельскі інспэктар дзіцячых дамоў 392

Чыгэрын Георгі — наркам замежных справаў савецка-
га ўраду 58, 59

Ш

Шаранговіч Васіль — пракурор БССР 406, 414

Шнэйдэр Рубін — рабочы 194

Шошчыцы — жыхары Берасьцейшчыны 14

Шпількін Л. — менскі афэрыст 191

Шрэмэл Гордан — сын Джорджа Шрэмэла 443, 444,
446, 447

Шрэмэл Джордж — сакратар Менскай акругі АРА 23,
44, 45, 121, 133, 136, 139, 238, 421, 423, 441—448

Шрэмэл Доналд — сын Джорджа Шрэмэла 443, 444,
446, 447

Шрэмэл Робэрт — унук Джорджа Шрэмэла 441, 443,
444

Шыбека Захар — беларускі гісторык 477

Шыбека Сафія — беларускі гісторык 477

Шымлявіч — упаўнаважаны Віцебскага губвыканкаму
для працы з АРА 310—313, 323—329

Шэкспір Ўільям — ангельскі драматург і паэт 467

Э

Эйдук Аляксандар — паўнамоцны прадстаўнік ураду
РСФСР пры ўсіх замежных арганізацыях дапамогі
28, 115, 116, 122, 123, 125, 287—289, 292, 316, 325,
366, 367, 374, 377

Эйзэнгаўэр Дўайт Дэвід — 34-ы прэзыдэнт ЗША 437

Я

Якабе — перакладчык Віцебскай акругі АРА 282, 284,
287

Ярына — бабуля аўтара кнігі Аляксандра Лукашука
55

Яфэ Георгі — наркам аховы здароўя БССР 135